

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Broj: U-VIIA-2063/2025
Zagreb, 6. svibnja 2025.

Ustavni sud Republike Hrvatske, u Prvom vijeću za rješavanje izbornih sporova, u sastavu sutkinja Biljana Kostadinov, predsjednica Vijeća, te suci Ante Galić i Maša Marochini Zrinski, članovi Vijeća, odlučujući u izbornom sporu o žalbi Marija Delića iz Vrlike, kandidata u postupku za izbor gradonačelnika Grada Vrlike, na sjednici održanoj 6. svibnja 2025. jednoglasno je donio

ODLUKU

Odbija se, kao neosnovana, žalba Marija Delića iz Vrlike, kandidata u postupku kandidiranja za izbor gradonačelnika Grada Vrlike, podnesena protiv rješenja Županijskog izbornog povjerenstva Splitsko-dalmatinske županije KLASA: 012-05/25-0001/0001, UR. BROJ: 2181/1-14-25-0023 od 2. svibnja 2025.

Obrazloženje

1. Marijo Delić iz Vrlike, kandidat u postupku kandidiranja za izbor gradonačelnika Grada Vrlike (u daljnjem tekstu: žalitelj), podnio je žalbu protiv rješenja Županijskog izbornog povjerenstva Splitsko-dalmatinske županije (u daljnjem tekstu: ŽIP) KLASA: 012-05/25-0001/0001, UR. BROJ: 2181/1-14-25-0023 od 2. svibnja 2025. (u daljnjem tekstu: osporeno rješenje).
2. Osporenim rješenjem ŽIP-a odbijen je, kao neosnovan, prigovor žalitelja te je potvrđeno rješenje Gradskog izbornog povjerenstva Grada Vrlike (u daljnjem tekstu: GIP) KLASA: 036-01/25-01/02, UR. BROJ: 2181-16/25-01 od 30. travnja 2025. (u daljnjem tekstu: rješenje GIP-a), kojim je odbijen prijedlog kandidature za gradonačelnika Grada Vrlike na lokalnim izborima 2025. godine, koju je predložila grupa birača: Marijo Delić iz Vrlike, Petar Matković iz Vrlike i Ivan Markioli iz Vrlike, s obrazloženjem da nije prikupljen dovoljan broj potpisa birača potreban za kandidaturu za gradonačelnika Grada Vrlike u skladu s člankom 12. Zakona o lokalnim izborima ("Narodne novine" broj 144/12., 121/16., 98/19., 42/20., 144/20. i 37/21.; u daljnjem tekstu: ZoLI).
3. Žalitelj u žalbi u bitnom navodi:

"Rješenje Gradskog izbornog povjerenstva Grada Vrlike, potvrđeno od strane Županijskog povjerenstva, predstavlja neproporcionalno i neutemeljeno ograničenje mojeg temeljnog političkog prava, koje nije opravdano ciljem javnog interesa, a rezultat je formalističkoga pristupa i političkog utjecaja.

(...)

Nakon što je GIP ocijenio da kandidacijske liste ili kandidature nisu podnesene u skladu s odredbama ovog Zakona, ono ne poziva podnositelja da u roku od 48 sati, a najkasnije do isteka roka za kandidiranje ukloni uočene nedostatke kako to nalaže Zakon po čl.21. st.3. nego oglašujući se na tu zakonsku odredbu donosi RJEŠENJE o odbijanju kandidature temeljem čl.22. st.2. po kojem nepravodobne i nepravovaljane kandidacijske liste, odnosno kandidature rješenjem odbacuje, odnosno odbija.

Zašto je GIP na čelu sa predsjednicom Marijanom Matić i potpredsjednicom Ivanom Klarić Kukuz postupalo toliko nepravovaljano, protuzakonito i protuustavno? Upravo iz razloga koje od početka u svim iznesenim PRIGOVORIMA ističem, a to je da su njihove profesionalne (radne) funkcije u suprotnosti s njihovim funkcijama na lokalnim izborima, zato što su u sukobu interesa, u poziciji su potencijalnog pogodovanja jednom od kandidata na izborima, konkretno u poziciji su da pogoduju trenutnom gradonačelniku gsp. Juri Plazoniću kako bi on postao novi (po treći put) gradonačelnik Grada Vrlike. Poziciju potencijalnoga pogodovanja, predsjednica i potpredsjednica GIP(a), Marijana Matić i Ivana Klarić Kukuz pretvorile su u mjesto s kojeg kinetički i punom snagom, potpuno svjesno i voljno pogoduju kandidatu Juri Plazoniću u osiguravanju još jednoga mandata. Ja, Marijo Delić, kao kandidat za gradonačelnika Grada Vrlike nastupam na lokalnim izborima od 2009. godine te kao iskusan lokalni političar predstavljam ozbiljnu prepreku gsp. Juri Plazoniću na njegovom putu do trećeg gradonačelničkog mandata."

Slijedom navedenog, predlaže da Ustavni sud ukine rješenje GIP-a i osporeno rješenje ŽIP-a te da naloži donošenje novih zakonitih rješenja.

Žalba nije osnovana.

4. Povodom prigovora žalitelja ŽIP je donio osporeno rješenje u kojem bitan dio obrazloženja, mjerodavan za ovaj ustavnosudski postupak, glasi:

"Gradsko izborno povjerenstvo Grada Vrlike utvrdilo je kako je sukladno odredbi članka 12. Zakona o lokalnim izborima, a s obzirom da Grad Vrlike ima 1728 stanovnika za pravovaljanost kandidature za izbor gradonačelnika potrebno prikupiti najmanje 100 potpisa birača.

S obzirom da je podnositelj prigovora podnio prijedlog 29. travnja 2025. godine u 23:57 sati, a provjerom je Gradsko izborno povjerenstvo utvrdilo kako je podnositelja prigovora potpisima podržalo 87 birača, to je u skladu s odredbama člana 12., 22. i 53. Zakona o lokalnim izborima i odbijen prijedlog kandidature.

U prigovoru se navodi kako je predsjednica Gradskog izbornog povjerenstva Grada Vrlike pročelnica jedinstvenog upravnog odjela Grada Vrlike, a kojoj je nadređen gradonačelnik Jure Plazonić, koji je ujedno i kandidat Hrvatske demokratske zajednice-HDZ za gradonačelnika Grada Vrlike, te da se radi o sukobu interesa Nadalje se ističe kako je potpredsjednica Gradskog izbornog povjerenstva Ivana Klarić Kukuz ravnateljica Centra Fra Ante Sekelez u čijem su Upravnom vijeću od pet (5) članova tri (3) člana kojima je gradonačelnik Jure Plazonić hijerarhijski nadređen.

(...)

Odredbom članka 130. Zakona o lokalnim izborima propisano je ako nadležno izborno povjerenstvo, rješavajući o prigovoru utvrdi da je bilo nepravilnosti koje su bitno utjecale ili su mogle utjecati na rezultate izbora, poništiti će radnje i odrediti da se u određenom roku, koji mora omogućiti da se izbori održe na dan kada su raspisani, te radnje ponove. Ako ne postoji mogućnost ponavljanja poništenih radnji ili ako se nepravilnosti odnose na postupak glasovanja, a bitno su utjecale, odnosno mogle utjecati na rezultat izbora, nadležno izborno povjerenstvo poništiti će izbor i odrediti rok u kojem će se izbor ponoviti.

Po pravnom shvaćanja ovog povjerenstva, odredbu članka 130. Zakona o lokalnim izborima valja analognim tumačenjem primijeniti i na postupak kandidiranja.

Dakle, da bi se utvrdilo nevaljalom odluku o odbijanju kandidature trebalo je utvrditi kako su postojale nepravilnosti koje su bitno utjecale ili mogle utjecati na tu odluku.

Podnositelj prigovora uopće ne osporava činjenična utvrđenja gradskog izbornog povjerenstva u osporenom rješenju, odnosno ne tvrdi da je prikupio dovoljan broj potpisa ili da ga je nadležno izorno povjerenstvo moglo pozvati na dostavu dodatnih obrazaca na kojima se prikupljaju potpisi.

S obzirom da iz osporene odluke proizlazi kako je Gradsko izorno povjerenstvo Grada Vrlike upravo postupilo na temelju odredaba članka 12. Zakona o lokalnim izborima u svezi odredbe članka 22. Zakona o lokalnim izborima to eventualni odnosi između članova Gradskog izbornog povjerenstva s aktualnom vlašću i kandidatima za gradonačelnika u ovakvoj pravnoj situaciji nisu pravno relevantni."

5. Ustavni sud prvenstveno podsjeća da za izborne postupke vrijedi načelo po kojemu su ti postupci strogo formalni, pa stoga i pravna zaštita u tim postupcima podliježe strogim formalnim pravilima (v. odluku Ustavnog suda broj: U-VIIA-3259/2015 od 4. kolovoza 2015. /"Narodne novine" broj 91/15./).

5.1. U konkretnom slučaju, nakon izvršenog uvida u dostavljene izborne materijale, a osobito sadržaj prigovora koji je žalitelj uputio ŽIP-u i navode iz žalbe koji se odnose na sumnju u pristranost članica GIP-a, a koji su u bitnom ponovljeni navodi iz prigovora (v. točku 3. obrazloženja ove odluke), te argumentaciju kojom je u obrazloženju osporenog rješenja ŽIP prigovor podnositelja ocijenio neosnovanim (v. točku 4. obrazloženja ove odluke), Ustavni sud utvrđuje da je ŽIP postupajući po prigovoru žalitelja utvrdio sve odlučne činjenice za ocjenu zakonitosti i pravilnosti utvrđenja da prijedlog kandidature za gradonačelnika Grada Vrlike na lokalnim izborima 2025. godine, koju je predložila grupa birača: Marijo Delića iz Vrlike, Petar Matković iz Vrlike i Ivan Markioli iz Vrlike, nije valjan s zbog toga što nije prikupljen dovoljan broj potpisa birača potreban za kandidaturu za gradonačelnika Grada Vrlike.

Odlučujući o podnesenom prigovoru ŽIP je utvrdio kako žalitelj uopće ne osporava činjenična utvrđenja navedena u rješenju GIP-a, odnosno da ne tvrdi da je prikupio dovoljan broj potpisa ili da ga je GIP mogao pozvati na dostavu dodatnih obrazaca na kojima se prikupljaju potpisi, te da s obzirom na to da iz obrazloženja rješenja GIP-a proizlazi da je GIP postupio na temelju članka 12. i 22. ZoLI-ja, koji su mjerodavni u konkretnom slučaju, odnosi između članova GIP-a i kandidata za gradonačelnika u konkretnom slučaju nisu relevantni.

Ustavni sud prihvaća kao pravilne, zakonite te dostatno obrazložene razloge kojima je ŽIP u osporenom rješenju otklonio prigovore kao neosnovane. Ocjenjuje, kao i ŽIP, da navodima iz prigovora koji su ponovljeni i u žalbi podnesenoj protiv osporenog rješenja žalitelj nije doveo u pitanje pravilnost i zakonitost izbornog postupka u dijelu kojim nije prihvaćena naprijed navedena kandidatura.

5.2. U odnosu na tvrdnje žalitelja da je GIP, nakon što je ocijenio da prijedlog njegove kandidature za gradonačelnika Grada Vrlike nije podnesen u skladu s odredbama ZoLI-ja, propustio postupiti u skladu s člankom 21. stavkom 3. ZoLI-ja te pozvati žalitelja da u roku od 48 sati, a najkasnije do isteka roka za kandidiranje ukloni uočene nedostatke, Ustavni sud primjećuje da te žalbene razloge žalitelj nije isticao u

prigovoru podnesenom ŽIP-u pa stoga u tom dijelu nije niti iscrpio dopušteni pravni put.

6. Zaključno, nakon razmatranja žalbenih navoda, osporenog rješenja, kao i ostale mjerodavne dokumentacije, Ustavni sud je utvrdio da je osporeno rješenje ŽIP-a doneseno u skladu s mjerodavnim člancima ZoLI-ja. Ustavni sud stoga prihvaća kao pravilne, zakonite i dostatno obrazložene razloge kojima je ŽIP u osporenom rješenju otklonio žaliteljeve prigovore, uz ocjenu da žalbenim razlozima nije doveo u pitanje pravilnost i zakonitost u ovom dijelu izbornog postupka.

Osporenim rješenjem ŽIP-a nije povrijeđeno izborno pravo žalitelja, te se njegova žalba utvrđuje neosnovanom.

7. Slijedom navedenog, na temelju članka 125. alineje 9. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) i članka 87. alineje 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 99/99., 29/02. i 49/02. - pročišćeni tekst), odlučeno je kao u izreci.

PREDSJEDNICA VIJEĆA
prof. dr. sc. Biljana Kostadinov, v. r.